

SZLAKIEM PISI GĄGOLINY

Mszczonów – Radziejowice – Żyrardów – Mszczonów

Od źródeł w Dwórznie i Bronisławowie, do ujścia do Bzury, Pisia Gągolina liczy prawie 45 km długości. Jest rzeką od dawna zagospodarowaną przez człowieka, który wzdłuż jej biegu zbudował sztuczne spiętrzenia i towarzyszące im zbiorniki wodne.

Najważniejsze z nich to m.in. stawy w Grzegorzewicach i Radziejowicach, Hamernia oraz Zalew Żyrardowski. Łączna powierzchnia lustra wody zbiorników wynosi około 120 hektarów. Warto zauważyć, iż do Radziejowic Pisia toczy wody pierwszej klasy czystości. Odkryj z nami jej źródło!

0 km Mszczonów – Kompleks Basenów Termalnych: Trasę rozpoczynasz na terenie Kompleksu Basenów Termalnych w Mszczonowie. Opuszczając obiekt, skieruj się w prawo. Powinieneś znaleźć się na ulicy Termalnej. Kompleks Basenów znajduje się po Twojej prawej stronie. Po około 180 metrach odbij w lewo. Kiedy pokonasz krótki odcinek ulicy Północnej, skieruj rower w prawo. Znajdujesz się na ulicy Wschodniej. Aby zapewnić Ci przejazd po rzadziej uczęszczanych drogach, proponujemy przejść na światłach na lewą stronę ulicy i od razu skręcić w lewo, w ulicę Targową. Znajdujesz się na osiedlu domów jednorodzinnych. Po przejechaniu 600 metrów, zgodnie ze szlakiem, skieruj się w prawo w ulicę Armii Krajowej, która poprowadzi Cię, aż do ulicy Tarczyńskiej. Już nie musisz martwić się o ruch uliczny, odbij w lewo i skorzystaj ze ścieżki rowerowej. Pedałuj cały czas prosto, przejeżdż wiaduktem nad obwodnicą.

4 km Ciemno – Gnojna: Po pokonaniu 4 km trasy dojeżdżasz do miejscowości Ciemno – Gnojna. Charakterystycznym punktem, który mijasz po prawej stronie, jest centrum samochodowe firmy Mostva. Nadal kieruj się prosto. Za około 300 metrów, skręć w lewo, w pierwszą polną drogę. Przemierzając kolejne metry trasy, wśród starych drzew tworzących piękny szpaler, docierasz do skrzyżowania dwóch dróg, na którym skieruj się w prawo. Po prawej stronie mijasz dawną posiadłość miejscowych dziedziców, Państwa Bieleckich, obecnie jest to własność prywatna. Niestety, dworek hrabiostwa już nie istnieje, pozostał jedynie spichlerz przekształcony na budynek mieszkalny. Po lewej stronie drogi znajduje się zabytkowa kapliczka św. Onufrego, pamiętająca czasy wolnych elekcji. Przypuszczalnie zbudowała ją drobna, okoliczna szlachta, biorąc sobie świętego za patrona i obrońcę. Po przejechaniu 200 metrów, znajdujesz się na terenie rezerwatu „Stawy Gnojna”. Jest to pierwszy na terenie naszego kraju rezerwat powołany z inicjatywy prywatnych właścicieli, którzy na jego utworzenie przeznaczili własne grunty. Po spacerze i odpoczynku nad stawami, zawróć i miń drogę, którą tu dotarłeś. Następnie odbij w prawo, kierując się tym samym w stronę miejscowości Kamionka. Dojechałeś do drogi prowadzącej z miejscowości Pogorzałki w kierunku Kamionki. Na tym skrzyżowaniu skręć w prawo. Kiedy pokonasz prosty 0,5 km odcinek, przejeżdżając po drodze mostkiem nad rzeką Pisią Gągoliną, tuż za kapliczką skieruj się w lewo. Znajdujesz się na drodze biegnącej równoległe do rzeki, która doprowadzi Cię do trasy nr 8 Warszawa – Katowice. Przejdź na jej drugą stronę. Właśnie dotarłeś do Radziejowic – dawnej osady rodu Radziejowskich. Nazwa ich rodu oraz samej miejscowości została utworzona od poprzedniej nazwy Pisi Gągoliny – Radziejówki.

9,5 km Radziejowice: Z głównej ulicy, Słonecznej, powinieneś skierować się w pierwszą w prawo ulicę Kubickiego. Podążając dalej prosto dojedziesz do klasycystycznego kościoła pw. św. Kazimierza Królewicza. Został on wzniesiony według projektu patrona ulicy, Jakuba Kubickiego oraz z fundacji Anny z Osolińskich, Kazimierza Krasińskiego i Józefa Wawrzyńca Krasińskiego. Po zwiedzeniu kościoła, musisz zawrócić. Dojeżdżasz do ronda. Podążaj zgodnie z oznaczeniami, tak by wjechać w ulicę Słoneczną, a następnie w Główną. Pedalując przed siebie ulicą Główną zbliżasz się do niezwyklej rezydencji Radziejowskich, obecnie Domu Pracy Twórczej w Radziejowicach. Aby dotrzeć do jego głównej bramy wjazdowej, musisz skręcić w lewo w ulicę Sienkiewicza, tworzącą piękną Aleję Lipową. Od razu za zakrętem, po lewej stronie na wyspie okolonej Pisią Gągoliną znajduje się młyn. To właśnie tam, w zamierzchłej przeszłości, stała wieża obronna – pierwsza siedziba Radziejowskich. Naprzeciwko młyna są zlokalizowane murowane czworaki dworskie, wybudowane w pierwszej połowie XIX wieku (niedawno odrestaurowane), dawniej wykorzystywane jako mieszkania dla służby. Będąc w Radziejowicach nie sposób nie odwiedzić przepięknego parku okalającego miejscowy Zespół Pałacowy, obejmujący Dworek

Modrzewiowy, Pałac oraz Zameczek. Obecny kształt Pałacu jest dziełem architekta Jakuba Kubickiego, który w 1802 roku, z polecenia Kazimierza Krasińskiego, przebudował starą barokową rezydencję Radziejowskich, nadając budowli klasycystyczny charakter. Przebudowane przez Kubickiego wnętrza dawnego Pałacu otrzymały bogatą dekorację sztukatorską i malarską, zachowaną częściowo do dziś. Obecnie mieści on sale muzealne, galerię wystaw czasowych oraz apartamenty gościnne. Po wypoczynku kieruj się dalej, w głąb Alei Lipowej. Następnie odbij w prawo, w ulicę Przemysłową, która przechodzi w ulicę Krętą. Dojeżdż do jej końca i skręć w prawo.

13,5 km Tartak Brzózki – Hamernia: Po przejechaniu około 500 m po prawej stronie miniesz Zalew Hamernia, będący zbiornikiem zaporowym na rzece Pisi Gągolinie. Na skrzyżowaniu odbij w lewo i pedałuj cały czas prosto drogą w kierunku Żyrardowa. Po obu stronach drogi rozciąga się rezerwat Dąbrowa Radziejowska. Rezerwat ten, został utworzony w 1884 roku w celu zachowania i ochrony jednego z najpiękniejszych w naszym kraju typu lasów - świetlistej dąbrowy. Jest to widny, luźny las z 80-letnim drzewostanem, który budują dwa gatunki dębów: szypułkowy i bezszypułkowy. Występuje tu wiele roślin chronionych i rzadko notowanych w Środkowej Polsce. Najbliższe okolice rezerwatu są również bardzo interesujące. W pobliskim Korytowie znajduje się Dąb Chełmońskiego o obwodzie wynoszącym około 5 metrów, natomiast w pobliżu koryta rzeki usytuowany jest głąz narzutowy o wysokości około 2 metrów. Kierując się nadal prosto, przejedziesz wiaduktem nad Centralną Magistralą Kolejową oraz wjedziesz do Korytowa, położonego wzdłuż głównej drogi.

16 km Korytów: Pedałując cały czas przed siebie, tak jak prowadzi Cię droga, dojedziesz do Stawów Korytowskich, znajdujących się po Twojej lewej stronie. Tuż za nimi powinieneś skręcić w lewo. Jedź do końca tej ulicy. Doprowadzi Cię ona do skrzyżowania z drogą krajową nr 50, prowadzącą w kierunku Żyrardowa. Przejdź na jej drugą stronę na najbliższym przejściu dla pieszych oraz skieruj rower w prawo. Przez około 100 metrów powinieneś jechać w stronę Żyrardowa – miasta posiadającego dawniej największą fabrykę Iniareską w Europie, produkującą wyroby Iniane znane na całym świecie. Żyrardów otrzymał prawa miejskie w 1916 roku. Jego nazwa pochodzi od nazwiska francuskiego inżyniera i wynalazcy maszyny do mechanicznego przędzenia Inu, Filipa de Girarda. Założyciele fabryki, bracia Łubieńscy, uczynili go pierwszym dyrektorem technicznym zakładu. W drugiej połowie XIX wieku po zakupieniu fabryki przez dwóch przemysłowców: Karola Augusta Dittricha i Karola Hielle, została ona znacznie rozbudowana. To właśnie wtedy stała się potęgą na skalę Europy. Oprócz rozbudowania fabryki, jej nowi właściciele wybudowali także osadę fabryczną z pełną infrastrukturą społeczną: przedszkolem, szkołami, szpitalem, domami kultury i kościołami. Regularna siatka ulic, zieleni i podział na dzielnicę mieszkaniową dla robotników, dzielnicę mieszkaniową dla dyrektorów fabryki oraz część przemysłową, stanowią o spełnieniu postulatów tzw. miasta idealnego.

Abyś nie musiał jechać główną drogą, proponujemy odbić w lewo, zgodnie z oznaczeniem trasy. Teraz pokonaj około 150 metrowy odcinek, a następnie skieruj się w prawo. Jedź cały czas prosto. Za około 0,5 km, po prawej stronie, ujrzysz Zalew Żyrardowski, będący kolejnym zbiornikiem wodnym, towarzyszącym biegowi Pisi Gągolinie.

20 km Żyrardów – Zalew Żyrardowski: Aby wejść na teren Zalewu, musisz przejechać przed siebie kolejne 700 metrów.

Po odpoczynku oraz zregenerowaniu sił nad wodą, wróć do drogi, którą jechałeś wcześniej. Podążając dalej oznakowanym szlakiem, zbliżasz się do centrum miasta. Po drodze, możesz również odwiedzić zlokalizowaną nieopodal stadninę koni. Pedałując cały czas prosto docierasz do skrzyżowania z ulicą Reymonta. Przejdź na jej drugą stronę, a następnie odbij w prawo. Za kilka metrów wjedź do parku, który rozciąga się wzdłuż stawu św. Jana. Teraz przejdź ścieżką, która poprowadzi Cię aż do małego wiaduktu. Przejdź pod nim chodnikiem i skieruj się w prawo, w stronę przejścia dla pieszych, które doprowadzi Cię do ulicy Wyspiańskiego. Podążaj nią cały czas prosto, następnie przetnij ulicę Okrzei. Znajdujesz się nadal na tej samej ulicy, która w dalszej części przechodzi w ulicę Chopina. Kieruj się zgodnie z biegiem drogi, aż do skrzyżowania z ulicą Limanowskiego. Aby wejść do pięknego, miejskiego Parku im. Karola Augusta Dittricha, musisz przejść na jej drugą stronę. Założony pod koniec XIX wieku Park zaprojektował Karol Sparmann, znany ogrodnik warszawskiego Ogrodu Botanicznego. Teren Parku porasta zabytkowy drzewostan m.in. platany klonolistne, olchy czarne, wiąz szypułkowy oraz dąb szypułkowy.

23 km Żyrardów - Park Karola Augusta Dittricha: Na terenie prawie 6 hektarowego Parku znajduje się zabytkowy budynek, wzniesiony w latach 1886 – 1896, będący przykładem miejskiej zabudowy reprezentacyjnej tego okresu. Obecnie jest on siedzibą Muzeum Mazowsza Zachodniego, zajmującego się gromadzeniem, opracowywaniem naukowym, konserwacją oraz prezentacją eksponatów związanych z historią Żyrardowa, jego zakładów włókienniczych oraz tradycyjną kulturą materialną mieszkańców miasta. Jednocześnie zainteresowane jest ono penetracją i badaniami naukowymi, dotyczącymi całego terenu Mazowsza Zachodniego. Muzeum gromadzi swoje eksponaty w działach: historii, etnografii, ikonografii i sztuki. Będąc w Żyrardowie musisz koniecznie udać się na spacer po XIX – wiecznej Osadzie Fabrycznej, wpisanej do rejestru zabytków oraz uważanej za jedyny w Europie zachowany w całości i „żyjący” zespół urbanistyczny miasta przemysłowego z przełomu XIX i XX wieku. Wróć do Mszczonowa tą samą trasą lub, jeśli masz ochotę, opracuj własną drogę powrotną.

46 km Mszczonów – Kompleks Basenów Termalnych: Zasłużyłeś na odpoczynek. Zapraszamy do zażycia regenerującej kąpiel w basenach termalnych. Gwarantujemy, że nasza woda zapewni Ci oczekiwany relaks.